

Högskolepolitiska programmet

Bakgrund

SSCO:s politiska program togs fram första gången under hösten 2020 och antogs vid novembersammanträdet samma år. Programmen utgör grunden för organisationens åsikter och ställningstagande i politiska frågor rörande studenter. De fyller en viktig funktion i kommunikativt syfte och som grund för presidium och kanslipersonal när organisationen driver opinion eller uttalar sig offentligt.

Under året som gått har det blivit tydligt för presidium och politisk sekreterare att det Högskolepolitiska programmet har behov av att genomgå en revidering för att öka dess träffsäkerhet och användbarhet.

Den föreslagna reviderade versionen som nu presenteras innehåller ett antal förändringar, vissa större och vissa mindre. De flesta punkter tar avstamp i samma typ av ställningstagande som tidigare, men språk, begreppsanvändning och exempel har reviderats för att bli mer relevanta och träffsäkra. Ett par punkter och ställningstaganden har lagts till medan andra tagits bort.

För att underlätta överblicken över de förändringar som gjorts kommer dessa att beskrivas punkt för punkt nedan. För en exakt jämförelse bifogas det nuvarande Högskolepolitiska programmet.

1. Studenters hälsa och studiemiljö

1.1 Studenters hälsa

Begreppsanvändning

I den nuvarande versionen likställs lärosätenas uppdrag att erbjuda studenterna hälsovård och förebyggande hälsovård med studenthälsomottagningar. Även om många lärosäten väljer att lägga sina resurser för hälsovård på separata studenthälsomottagningar, finns inget som säger att det måste ske på det sättet. Lärosäten kan organisera arbetet med studenthälsa på olika sätt utifrån de förutsättningar och

lokala behov som finns. Det kan alltså ske både helt, delvis eller inte alls på separata studenthälsomottagningar. Begrepps användningen och beskrivningen av studenthälsomottagningar i nuvarande version är således missvisande.

I den nya versionen används "lärosätenas arbete med studenthälsovård" och motsvarande begrepp istället för "studenthälsomottagningar" som paraplybegrepp. Av samma anledning har rubriken "Studenthälsomottagningarna" ersatts med "Studenters hälsa".

Ställningstaganden

Oförändrat är ställningstagandet om att lärosätenas resurser för att erbjuda studenthälsovård ska öka för att motsvara behöven. Även ställningstagandet att det behöver förtydligas vilket basutbud studenter ska erbjudas för att få likvärdigt stöd oavsett lärosätetillhörighet är oförändrat.

I den nya versionen har ett ställningstagande lagts till gällande att lärosätena ska stärka sina informationsinsatser för att säkerställa att studenterna får rätt information vid rätt tidpunkt om sina rättigheter till studenthälsovård. Detta eftersom undersökningar visar på stora brister i informationsspridningen. Så många som en tredjedel av Stockholms studenter känner inte till att de har tillgång till studenthälsovård genom sitt lärosäte.

1.2 Lärosätenas arbetsmiljöansvar

Oförändrat är ställningstagandet att Arbetsmiljöverket ska ta fram föreskrifter för studenters arbetsmiljö motsvarande de föreskrifter som finns för arbetstagare. Även ställningstagandet att studentinflytandet ska vara starkt är oförändrat.

Ett ställningstagande har lagts till gällande att lärosätena ska verka för att tillvarata erfarenheter från personer som arbetar med studenters hälsa i arbetsmiljöarbetet.

1.3 Sjukskrivning från studier

Oförändrat är ställningstagandet att studenter ska ha rätt till deltidssjukskrivning.

Det har lagts till ett ställningstagande gällande att lärosäten på sikt ska kunna erbjuda alla studenter med pågående deltidssjukskrivning en studietakt utifrån sin sysselsättningsgrad. Det vill säga, om en student är sjukskriven på 25 % ska den ha rätt att erbjudas en studietakt på 75 %, något som för närvarande är omöjligt för många lärosäten att organisera rent praktiskt. Lärosätena behöver enligt SSCO således arbeta mot målet att kunna erbjuda detta, på samma sätt som för en arbetstagare på en arbetsplats.

1.4 Karenstid vid sjukskrivning med studiemedel

Detta är en ny punkt som föreslås läggas till i programmet.

Det har även lagts till ett ställningstagande gällande att studenters karenstid vid sjukskrivning med studiemedel ska ändras från nuvarande 30 dagar till 14 dagar.

1.5 Rehabiliteringsansvaret

I den nuvarande versionen uttrycks att rehabiliteringsansvaret för studenter som återgår till studier efter sjukskrivning behöver förtydligas. I den nya versionen konkretiseras detta ställningstagande genom att beskriva att en del av problematiken ligger i att CSN och Försäkringskassan för närvarande har rehabiliteringsansvaret för studenter. Denna organisering är i praktiken ett omöjligt uppdrag då varken CSN eller Försäkringskassan kan ha insyn i eller påverka varje enskild students studiesituation på lärosätet.

I den nya versionen görs ställningstagandet att rehabiliteringsansvaret ska flyttas från CSN och Försäkringskassan till lärosätena, eftersom det är på lärosätena rehabiliteringsinsatserna för studenten behöver ske. Lärosätena ska även få stöd i att ta fram riktlinjer för att rehabiliteringen ska ske på ett likvärdigt, effektivt och ändamålsenligt sätt.

2. Förutsättningar för studentinflytande

2.1 Det statliga kårstödet

Inga väsentliga förändringar.

2.2 Kårstatusprocessen

Inga väsentliga förändringar.

3. Utbildning för alla

3.1 Tillgänglig pedagogik och särskilt pedagogiskt stöd

Oförändrat är ställningstagandet att resurserna till särskilt pedagogiskt stöd till studenter med funktionsnedsättning behöver öka i samma takt som antalet sökande ökar. Även ställningstagande om att studenter ska ha en rättssäker, effektiv och smidig process, att metoderna ska utvecklas och förbättras, samt att beslut om särskilt pedagogiskt stöd ska gälla för hela studietiden är oförändrat, om än omformulerat.

Ställningstagandet om att ett fördelaktigt beslut om särskilt pedagogiskt stöd aldrig ska kunna tas tillbaka har tagits bort. Bakgrunden till detta förslag är att särskilt pedagogiskt stöd enbart är till för personer med särskilda behov till följd av funktionsnedsättning. Ifall en person utan denna typ av behov felaktigt har fått tillgång till särskilt pedagogiskt stöd och inte får det tillbakadraget när det upptäcks, tar denna person resurser som skulle gå till andra. Det skulle även skapa en rättsosäkerhet i utbildningssituationen.

I den nya versionen har det lagts till ett ställningstagande om att tillgänglighetsperspektiv ska inkluderas i den allmänna högskolepedagogiska kurser för högskolelärare. Detta då forskning visar att pedagogik som är bra för studenter med funktionsnedsättning, oftast höjer kvaliteten för alla studenter. Ett medvetet tillgänglighetsperspektiv vid undervisning kan även göra att studenter med särskilt pedagogiskt stöd inte alltid behöver individuella lösningar, vilket effektiviserar för såväl de enskilda studenterna som för lärare och hela studentgruppen. Övergripande tillgänglig pedagogik kan dock aldrig helt ersätta individuella lösningar vid behov.

3.2 Långsiktighet och förutsebarhet för internationella studenter

Inga väsentliga förändringar.

3.3 Breddad rekrytering och breddat deltagande (ny punkt)

Denna punkt är ny och föreslås läggas till i programmet.

Lärosäten har sedan 2001 i uppdrag att bredda rekryteringen, vilket främst syftar till att rekrytera från studieovana hem. För att studenter med olika bakgrund och förutsättningar ska ha samma chans att genomföra studierna på samma villkor behöver lärosätena också arbeta med breddat deltagande.

I denna punkt uttrycker SSCO ett uttalat stöd för ett välfungerande arbete med breddad rekrytering. Därutöver görs ställningstagandet att lärosätenas arbete med breddat deltagande behöver förtydligas och systematiseras med planering, uppföljning, utvärdering och studentinflytande för att få bästa möjliga effekt.

3.4 Utbildningskvalitet (ny punkt)

Denna punkt är ny och föreslås läggas till i programmet.

Punkten tar avstamp i vikten av ett starkt studentinflytande och studentdeltagande i kvalitetsutveckling för att nå hög kvalitet i utbildningen.

Trots att studentinflytande är ett lagkrav vet vi genom otaliga rapporter och vittnesmål från studentkårer att såväl det formella som informella systematiska arbetet med studentinflytande och studentdeltagande brister på alltför många håll. I synnerhet brister återkoppling och uppföljning av kursvärderingar och andra sätt där studenters erfarenheter ska tas tillvara, vilket leder till en ond spiral av minskat engagemang för studentinflytande hos studenterna.

I denna punkt görs ställningstagandet att kursrapporter ska vara offentligt tillgängliga på lärosätenas hemsidor. I kursrapporterna ska sammanställning av studenternas synpunkter och utbildningsanordnarens reflektioner ingå, samt rapportering om eventuella förändringar som planeras i utbildningen till följd av studenternas synpunkter. Utbildningarnas kvalitet och kvalitetsarbete blir då transparent för alla, både befintliga och presumtiva studenter.

3.5 Lärosäten ska bekosta när studier placeras på annan ort

Denna punkt är i nuvarande version inkluderad i punkten "Kurslitteratur och dolda avgifter". Punkten har i den nya versionen brutits ut och gjorts till en egen för att ge den större tyngd med tydligare problembeskrivning och lösning.

I den nya versionen är andemeningen i både problembeskrivningen och lösningen i grunden oförändrad. Idag händer det att studenter ofrivilligt blir placerade på annan ort än sin studieort vid framför allt verksamhetsförlagd utbildning, vilket leder till dubbla boendekostnader och kraftigt ökade resekostnader. SSCO:s ställningstagande är att lärosäten ska stå för eventuella extra boende- och resekostnader när utbildning förläggs på annan ort än studentens studieort utan att studenten har möjlighet att välja en annan lösning.

3.6 Kurslitteratur

Oförändrat är ställningstagandet att omkostnader för kurslitteratur inte ska påverka studenters möjlighet att studera oförändrat. Punkten har dock utvecklats från det tidigare ställningstagandet att litteratur ska vara avgiftsfri åtminstone i digitalt format, till ett långsiktigt mål om en avgiftsfri utbildning, vilket kan organiseras på flera olika sätt. Till exempel genom fler upplagor av litteraturen på biblioteken, litteratur i digitala format och maxtak för hur mycket litteraturen ska få kosta under en kurs.

3.7 Studentkårers rätt att delta i kvalitetsuppföljning

Punkten föreslås strykas.

I nuvarande version anges följande ställningstagande:

”SSCO anser att det är viktigt att studenter som erlägger avgifter för sin utbildning genom sina studentkårer bereds möjlighet till samma representation i organ som ansvarar för utbildningskvalitet, som studenter vid statliga lärosäten där studierna är avgiftsfria.”

Eftersom rätten till studentinflytande och enskilda studenters rätt till stöd från studentkåren gäller oavsett om utbildningen är avgiftsbelagd eller inte, fyller punkten ingen funktion. Därmed föreslås att den stryks.

3.8 Högskoleprovet

Punkten föreslås strykas.

I nuvarande version görs ställningstagandet att högskoleprovet ska vara avgiftsfritt vid minst två tillfällen.

Presumtiva studenters möjlighet att skriva högskoleprovet är självklart viktigt för att ge personer med tillräcklig förmåga men utan tillräckliga betyg från gymnasieskolan eller motsvarande en chans att komma in på en utbildning. Det är också viktigt för samhället som annars skulle gå miste om värdefull kompetens.

Anledningen till att punkten föreslås strykas är främst på grund av att frågan ligger utanför SSCO:s verksamhetsområde, det vill säga befintliga studenter. Att inkludera punkter i programmet som inte berör befintliga studenter riskerar att göra programmet spretigt och otydligt gällande vårt uppdrag som medlemsorganisation för studenter.

Det kan även argumenteras att avgiftsfria prov riskerar att öka okynnesskrivande/övningsskrivande, vilket skulle öka omkostnaderna och riskera att gå ut över befintlig utbildningsverksamhet.

Beslutsförslag

Styrelsen föreslår kongressen

att anta Högskolepolitiska programmet enligt bilaga